

nem emlit senki, de annál inkább egy hullámzó, rendszertelen változást, amely talán a hazai 30 adatból is látható. Az 1959-60-as adatokból egy lefelé tartó fénymenet sejthető.

A fenti 8 változó észlelői: ifj.Bartha Lajos, Fejes Imre, Pintér Sándor, Thaly Koppány. Hogy mindezt négyen végezték, úgy hisszük önmagában is tiszteletreméltó!

A feldolgozás munkáját ismét a szokásos gárda végezte: Dankó János, Hajnáczy Sandor, Katyi Ferenc, Mohácsi Gyula, Motajcsek László, Maczinkó István, Szoboszlai Zoltán és

Keszthelyi Sándor
Uránia, Budapest

.
MŰSZERBÖRZE

A távcsőépítés az amatőr csillagászok egyik legnagyobb problémája. Ennek a most induló rovatnak az a célja, hogy némi segítséget nyújtson ehhez az igen fontos munkához.

Aki hobbyjául választotta a csillagászatot és a műszerkészítést, az vagy az ég szépségeiben akar gyönyörködni, vagy pedig a szakcsillagászok által kevésbé észlelt, kis távcsővel is elérhető észlelési témák után érdeklődik. Mindehhez azonban jó minőségű távcsöveket kell készíteni; ezzel kapcsolatban pedig számtalan probléma merül föl. Aki igazán precíz akar lenni, igényei túlterjednek az okuláron keresztül történő vizuális észlelésen, annak kiegészítő berendezéseket is kell készítenie.

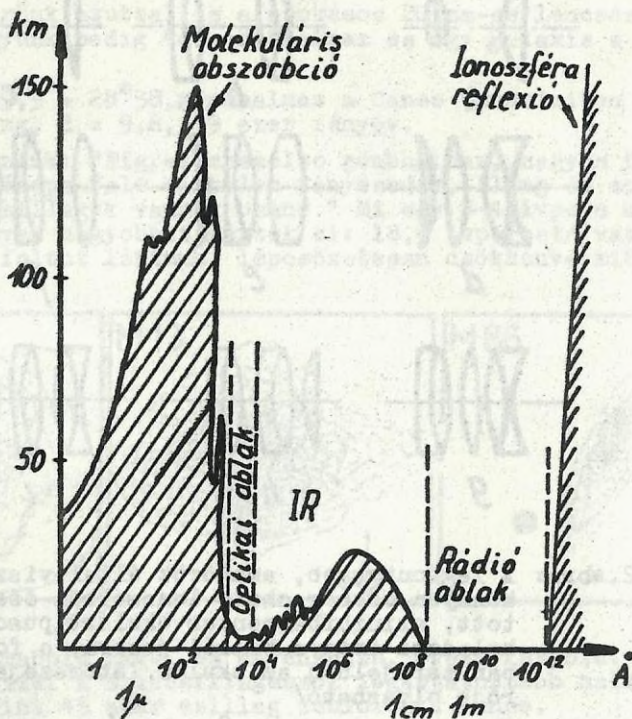
Egy 10 cm-es, gondosan elkészített távcső esetleg több és szebb élményt nyújthat készítője számára, mint egy épp hogy összetákolt 20 cm-es. Nagy csalódást okozhat építőjének az olyan távcső, amely a pontszerű csillagokról torz képet ad, esetleg jelentős mezőhibák, szini hibák lépnek föl, vagy a műszer tényleges felbontóképessége meg sem közelíti az elméleti értéket. Sok bosszúságot okozhat az olyan állvány, amely könnyen rezgésbe jön. Kellemetlen lehet, ha a távcső kezelése nehézkes, nem lehet hozzáférni, csak kitekert, fásztó testhelyzetben. Ha szorulnak a tengelyek, és kézzel kell utánaállítani, mert nincsen finomállító, sok időbe telhet, míg újból megtaláljuk a szóbanforgó objektumokat. A fölsorolást még sokáig lehetne folytatni, de nem ez a célunk.

Először vegyük sorba, melyek azok a területek, amelyeken az amatőrök sikerrel tevékenykedhetnek. A lehetőségek lényegében az optikai és rádiócsillagászatra korlátozódnak. /Az utóbbi terület lehetőségei lényegesen szerényebbek./

1. optikai:

- a/ vizuális megfigyelés okuláron keresztül
- b/ vizuális megfigyelés kivetítéssel
- c/ szűrők alkalmazása
- d/ pozíciósögek és távolságok mérése

- e/ egyszerű fotométerek alkalmazása
- f/ okulárspektrum előállítása
- g/ a fotografikus megfigyelés legkülönbözőbb módjai

1. ábra. A légkör átteresztő képessége az elektromágneses sugárzásokkal szemben. /A vízszintes tengelyen a hullámhossz található, a függőlegesen az a magasság, amelyben a légkör elnyelte a beérkező sugárzás-mennyiség 35 %-át./

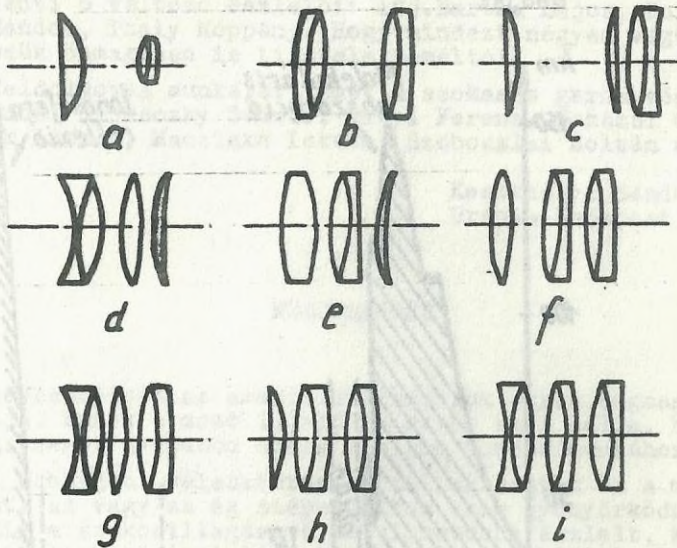
2. rádió:

Lényegében a Nap, és a meteoraktivitás megfigyelésére szorítkozik, de jobb műszerekkel a legerősebb rádióforrások is észlelhetők /Jupiter, Sgr-A, Rák-kód, néhány rádiógalaxis, stb./

Mindezek előtt azonban egy "jóminőségű" objektív, okulársor, mechanika vagy vevőkészülék és antenna elkészítése az elsődleges cél. A későbbi cikkekben sorra vesszük a különböző műszertípusokat és a velük kapcsolatban fölmerülő problémákat.

Akinek bármilyen javaslata, kérése van, vagy úgy érzi, olyan megoldást alkalmazott tavcsőven, amelyet mások

is eredményesen alkalmazhatnak, ne sajnálja az időt, ragadjon tollat, írjon címünkre!

2. abra: A legfontosabb, amatőrök által viszonylag könnyen beszerezhető lencséből összeállított, szinhiba-mentes okulártípusok /a fény haladási iránya balról jobbra; a felsorolásban zárójelben az okulár látómezejének átmérete olvasható/

a/ Kellner	I/45°/	f/ Erfle	I/60°/
b/ Steinheil	I/35°/	g/ Erfle	II/65°/
c/ Kellner	II/45°/	h/ Erfle	III/55°/
d/ König	I/55°/	i/ Erfle	IV/65°/
e/ König	II/55°/		

Címünk:

MŰSZERBÖRZE

1016 Budapest

Sánc utca 3/b.

Uránia Csillagvizsgáló

Kisszel Vilmos Gábor
Budapest, Uránia